

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ПОЗИЦІОНУВАННЯ США В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ»**

Виконав: магістрант 2 курсу,
групи Ang1- M22
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Подря Іван Дмитрович

Керівник: **Кришталюк Г.А.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: **Крук А.А.**,
кандидат філологічних наук, старший
викладач кафедри іноземних мов

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСУ В ПОЛІТИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	7
1.1. Історія розвитку терміну «дискурс». Політичний дискурс і політична ідеологія.....	7
1.2. Поняття дискурсивного аналізу, позиціонування Америки в дискурсі українсько-російської війни.....	13
1.3. Виклики, критицизм дискурсивного аналізу.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДИСКУРСУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	30
2.1. Аналіз політичних виступів, статей та заяв представників Америки щодо російсько-української війни.....	30
2.2. Зображення росії у 2022 році: дискурс в ЗМІ щодо агресії РФ проти України.....	84
2.3. Зображення Російської Федерації в ЗМІ США.....	90
2.4. Зображення Росії в європейських ЗМІ.....	95
ВИСНОВКИ.....	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	105

ВСТУП

В темах сучасної геополітики українсько-російська війна є ключовим і заплутаним конфліктом, який змінює ландшафт міжнародних відносин і викликає гострий глобальний інтерес. Цей конфлікт, що характеризується своєю складністю та далекосяжними наслідками, привернув увагу політиків, науковців та широкої громадськості. Серед багатогранних наративів і риторики, що з'явилися, позиціонування Сполучених Штатів у дискурсі цього конфлікту постає як предмет глибокої важливості. Це дослідження заглиблюється в складну мережу наративів, мови та репрезентацій, які визначають роль Америки в англомовному дискурсі українсько-російської війни. Конфлікт, який почався в 2014 році, став свідком безлічі перспектив, рамок і думок навколо участі Сполучених Штатів. Від ролі захисника демократії та українського суверенітету до зображення небажаного помічника в російській сфері впливу, роль Америки є предметом суперечок і значення. Це дослідження має на меті провести комплексний дискурсивний аналіз, щоб розгадати, як ці розбіжні наративи та уявлення будуються, поширюються та споживаються.

Росія завжди характеризувалася наявністю непростих відносин з іноземними країнами, питання підтримання державою позитивного сприйняття за кордоном набуває першочергового значення. Складні відносини із західним світом протягом століть були однією з найбільш очевидних рис зовнішньої політики РФ, що призвело до формування переважно негативного образу Росії, який склався у представників західної цивілізації. Даний аспект підкріплюється історичним компонентом, коли Росія ще з часів холодної війни розглядалася як загроза західним цінностям. Все це залишає відбиток на публікаціях зарубіжних ЗМІ. При цьому, на тлі тенденцій до переорієнтації сил у східний напрямок та набуття міжнародною системою ознак поліцентричності актуальним є висвітлення образу РФ у засобах масової інформації європейських країн. Засоби масової інформації в

цілому та Інтернет-ЗМІ як особлива категорія є важливими інструментами конструювання іміджу, які мають значний вплив на конкурентоспроможність держав, формуючи їх образ у свідомості населення різних країн і впливаючи на їхній політичний порядок денний. Спираючись на це, просування вигідного державного іміджу є важливим політичним завданням для будь-яких урядів і департаментів, які займаються питаннями публічної дипломатії.

Актуальність дослідження. Українсько-російський конфлікт продовжує залишатися критичною та тривалою міжнародною проблемою, яка суттєво впливає на глобальну політику та заходи безпеки. Його наслідки виходять за межі регіональних кордонів, підкреслюючи взаємозв'язок глобальних справ і складності, пов'язані з вирішенням таких конфліктів. Постійний характер конфлікту підкреслює проблеми досягнення довгострокової стабільності та миру в регіоні, що вимагає постійної уваги та дипломатичних зусиль.

Кілька видатних вчених зробили значний внесок у сферу аналізу дискурсу. Дослідження Мішеля Фуко зосереджувалися на складній взаємодії між владою, знанням і дискурсом. Ервінг Гофман детально досліджував динаміку та механізми розмов, наголошуючи на їхній структурі та функціях. Дебора Таннен отримала визнання завдяки дослідженню гендерних впливів на мову та його впливу на формування дискурсу. Варті уваги учасники цього домену також охоплюють Нормана Фейркло, Теуна А. ван Дейка та Рут Водак.

Мета дослідження – зрозуміти, як комунікація впливає на суспільне сприйняття, політичні рішення та міжнародні відносини щодо цього конфлікту. Аналіз досліджує мовний вибір, метафори, наративи та риторичні прийоми, які були використані для позиціонування Америки в цьому дискурсі. Крім того, досліджується історичний контекст, геополітичні наслідки та роль різноманітних зацікавлених сторін, включаючи ЗМІ, урядовців, науковців та громадськість, у формуванні дискурсу.

Українсько-російський конфлікт залишається важливою та постійною міжнародною проблемою, яка має наслідки для глобальної політики та безпеки.

Поставлена мета активізує вирішення відповідних **завдань**:

- Оглянути поняття дискурсу, наративи та риторичну, що використовуються в різних формах спілкування, таких як звіти ЗМІ, офіційні заяви, публічні дискусії.
- Узагальнити риторичні стратегії, які використовують різні спікери для формування дискурсу. Це включає в себе розгляд методів переконання, емоційних закликів.
- Зрозуміти, як дискурс впливає на громадську думку та сприйняття українсько-російського конфлікту.
- Виявити лінгвальні стратегії того, як мова та комунікація впливають на міжнародні конфлікти, аналіз дискурсу та ширшу сферу міжнародних відносин.

Об'єктом дослідження є дискурс, українсько-російської війни.

Предметом дослідження є політичні стратегії, виступи, статті.

Методи дослідження. У дослідженні аналізу дискурсу було використано декілька методів: описові методи (полегшили розуміння теоретичних основ); методи класифікації (допомогли в категоризації структур дискурсу); детальний аналіз (проведений для виявлення базових моделей і мотивів); методи емпіричного аналізу.

Теоретичне значення визначається критичним дослідженням дискурсу, виявляючи ідеології, нерівності та домінуючі структури влади, закладені в мові, що має вирішальне значення для соціальної критики та змін.

Практичне значення. Матеріали роботи та її висновки можуть бути використані при вивченні дослідження про позиціонування Америки в англomовному дискурсі українсько-російської війни. Дослідження є практичним і далекосяжним. Висновки та ідеї цього дослідження мають потенційне застосування для розуміння складності міжнародних відносин і влади дискурсу у формуванні глобального сприйняття. Ці результати можуть слугувати цінними ресурсами для науковців і викладачів у сфері міжнародної політики, комунікаційних досліджень і аналізу конфліктів.

Структура дослідження. Робота складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Апробація дослідження результатів магістерської роботи здійснена на трьох студентських конференціях: XXI Міжнародній студентській Інтернет-конференції у м. Вінниця, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського «МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні тенденції в сучасному світі» (14 квітня, 2023 р.), XI Міжнародній студентській Інтернет-конференції у м. Кам'янець-Подільському, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка «Мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти» (3-7 квітня 2023 р.) та звітній конференції студентів, магістрантів і аспірантів К-ПНУ імені Івана Огієнка (березень 2023 р.).

ВИСНОВКИ

Аналіз дискурсу часто зосереджується на мові та словах, потенційно пропускаючи інші важливі аспекти людської взаємодії. Визнаючи величезну силу мови у формуванні суспільних норм, зміцненні динаміки влади та увічненні соціальної нерівності, так само важливо визнати, що спілкування не є лише вербальним. Невербальні сигнали, емоції, візуальні елементи та матеріальний світ відіграють значну роль у формуванні взаємодії та соціальних конструктів. Ця позиція ставить під сумнів уявлення про те, що аналіз дискурсу може бути повністю інкапсульований у межах лінгвістичних кордонів.

Дебати поширюються на те, чи може винятковий наголос на словах відсунути важливі аспекти життя учасників. Тексти підкреслюють потенційну маргіналізацію невербальної комунікації чи емоційних переживань у соціальних взаємодіях, аспекти, які часто передаються через мову тіла, вирази чи інтонаційні варіації, які можуть глибоко вплинути на розуміння людських взаємодій і соціальної динаміки. Отже, існує постійний дискурс щодо досягнення балансу між прискіпливим лінгвістичним дослідженням і визнанням ширшого спектру досвіду в соціальних системах.

Крім того, тексти заглиблюються в перетин емоцій з аналізом дискурсу, перевіряючи, чи адекватно емоції розглядаються в рамках вивчення мови та соціальної взаємодії. Це перетин ставить складні питання про взаємодію між емоціями та словами, кидаючи виклик очікуваній дихотомії між раціональністю та емоціями в рамках аналізу дискурсу.

Зрештою, тексти підкреслюють складність мови та її зв'язок із соціальними значеннями, суспільними структурами та людським досвідом. Вони висувають на перший план ряд перспектив, розглядаючи обмеження та можливості аналізу дискурсу. Цей багатовимірний аналіз визнає необхідність навігації по тонкому балансу між мовними деталями та ширшим спектром

людської взаємодії, емоцій і матеріальних реалій у рамках вивчення дискурсу.

Протягом десятирічного аналізу Сполучені Штати постійно демонстрували лідерство та підтримку України. Протягом цього періоду США демонстрували свою підтримку різними засобами, включаючи фінансову, гуманітарну та військову допомогу. Американські аналітики та політики підтримують Україну в її триваючому конфлікті з Росією, що стало результатом прихильного ставлення до ініціатив, спрямованих на розвиток глобальної демократії. Крім того, геополітичне суперництво між Вашингтоном і Москвою впливає на позицію США, оскільки Росія прагне зберегти вплив на Україну в межах своєї сфери контролю. У західному аналітичному дискурсі щодо східного конфлікту та постмайданної ситуації в Україні американський аналітичний внесок займає чільне місце. Таку популярність можна пояснити двома основними факторами: значним обсягом американських текстів, в яких бере участь широкий спектр американських аналітичних та академічних структур, дослідників та експертів; і винятковий вплив Сполучених Штатів у світовій політиці, посилюючи вплив американської аналітичної роботи, яка формує політику Заходу щодо України та Росії.

Російсько-українська війна стала ключовою геополітичною подією, яка привернула світову увагу та викликала складну мережу політичних реакцій. Промови та заяви американських представників є ключовими маркерами позиції та дипломатичного підходу Сполучених Штатів. Ці словесні формулювання не лише відображають нюанси дипломатичної стратегії, але й розкривають основні принципи, якими керується участь Америки у врегулюванні криз.

ЗМІ по-різному висвітлювали агресію Росії проти України в різних регіонах та інформаційних агентствах. Західні ЗМІ разом із європейськими та американськими ЗМІ зосереджувалися на агресивних діях Росії,

дипломатичних наслідках і глобальних розгалуженнях, наголошуючи на таких фразах, як «російська атака» та «війна Путіна», підкреслюючи економічні та політичні наслідки.

На противагу цьому азійські ЗМІ, зокрема Xinhua, зображували конфлікт нейтрально як «російсько-український конфлікт», утримуючись від зображення Росії як агресора та уникаючи дискусій про військові злочини, ймовірно, під впливом політичної позиції Китаю.

Конкретні засоби масової інформації, такі як Euronews, BBC World і CNN, демонстрували різні аспекти, починаючи від економічних наслідків і закінчуючи військовими діями, але з різними рівнями нейтральності та емоційної мови. Російські джерела на кшталт «Інтерфаксу» применшували значення конфлікту, уникаючи терміну «війна» та позиціонуючи Росію як неагресора, тоді як українські джерела наголошували на гостроті конфлікту та можливих військових злочинах Росії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тейлор С. «Що таке аналіз дискурсу?» Нью-Йорк, 2013. р. 100.
2. Нікандер П. "Інтерв'ю як дані для дискурсивного аналізу» Посібник з інтерв'ю-досліджень, Лондон: Sage. 2015. С. 12-89.
3. Поттер, Дж. та Везерелл, М. «Дискурс і соціальна психологія: Поза уявленнями та поведінкою», Лондон: Sage. 2014. С. 20-25.
4. Кирилюк Т. О. «Китай заявляє, що розвиватиме відносини з РФ попри «турбулентність». Deutsche Welle. 2022. URL: <https://cutt.ly/1GvZt9z>. (дата звернення 29.10.2023)
5. Мішель Фуко: "Археологія знання" 2003 С. 120-250.
6. Teun A. van Dijk: "Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction" 2005 р. 50-98
7. Ruth Wodak: "Methods of Critical Discourse Analysis" 2001 р. 45-78.
8. Norman Fairclough "Language and Power" 2015 р. 290-350.
9. Norman Fairclough "Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language" 2013. р. 45-78.
10. Ruth Wodak "The Sage Handbook of Sociolinguistics" 2011. р. 200.
11. Ruth Wodak "The Routledge Handbook of Discourse Analysis" 2012. р. 150
12. Deborah Cameron: "Working with Spoken Discourse" 2001. р. 100-110.
13. Jonathan Potter: "Discourse Analysis and Cultural Studies" 2007. р. 45-90
14. Margaret Wetherell: "Discourse Theory and Practice: A Reader" 2001.
15. Jonathan Culpeper: "History of English Language: A Sociolinguistic Approach" 2005. р. 200-350.
16. James Paul Gee: "An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method" 2014. р. 20-70.
Charles Antaki: "Applied Conversation Analysis: Intervention and Change in Institutional Talk" 2011.
17. James R. Martin and Peter White: "The Language of Evaluation: Appraisal in English" 2005. р. 38-45.

18. Ron Scollon and Suzanne B. K. Scollon: "Discourses in Place: Language in the Material World" 2003. p. 67-134.
19. Janet Holmes: "An Introduction to Sociolinguistics" 2013. p. 99-200.
20. Awaiting Russia's Next Move in Ukraine:
<https://www.nytimes.com/2014/02/11/world/europe/awaiting-russias-next-move-in-ukraine.html?searchResultPosition=4> (дата звернення 19.08.2023)
21. Ukraine, Russia and the U.S. Policy Response:
<https://www.brookings.edu/articles/ukraine-russia-and-the-u-s-policy-response/> (дата звернення 15.06.2023)
22. Refreshing European Energy Security Policy: How the U.S. Can Help
<https://www.brookings.edu/articles/refreshing-european-energy-security-policy-how-the-u-s-can-help/> (дата звернення 15.06.2023)
23. Kerry Meets Ukraine Opposition, Reaffirms US Support
<https://www.voanews.com/a/kerry-meets-ukraine-opposition-reaffirms-us-support/1842502.html> (дата звернення 15.06.2023)
24. US Warns Russia Against Ukraine Intervention:
<https://www.voanews.com/a/us-warns-against-russian-intervention-in-ukraine/1857658.html> (дата звернення 15.06.2023)
25. US Pledges Help to Ukraine <https://www.voanews.com/a/us-pledges-help-to-ukraine/1857348.html> (дата звернення 15.06.2023)
26. Obama: 'We Will Stand With Ukraine' <https://www.voanews.com/a/obama-meeting-ukraines-new-pm-at-white-house/1869405.html> (дата звернення 15.06.2023)
27. <https://www.voanews.com/a/biden-us-supports-ukraines-new-government/1861085.html> (дата звернення 15.06.2023)
28. Biden: U.S. Supports Ukraine's New Government
<https://www.voanews.com/a/us-britain-no-zero-sum-game-for-ukraine/1859367.html> (дата звернення 15.06.2023)

29. US Official: New Sanctions Against Russia Under Consideration
<https://www.voanews.com/a/us-official-new-sanctions-against-russia-under-consideration/2667788.html> (дата звернення 25.06.2023)
30. We're Not Giving Up on Crimea,' US Defense Official Says
<https://www.voanews.com/a/not-giving-up-on-crimea-united-states-defense-official-says/3217506.html> (дата звернення 25.06.2023)
31. <https://www.voanews.com/a/ukraine-senators-tough-line-on-russia-trump/3629314.html> (дата звернення 25.06.2023)
32. US Senators Urge Trump to Take Tough Line on Russia Over Ukraine
<https://www.voanews.com/a/biden-united-states-stands-with-ukraine-fight-russian-aggression/2792857.html> (дата звернення 25.06.2023)
33. Biden: International Community Must Stand Up Against Russian Aggression in Ukraine <https://www.voanews.com/a/biden-ukraine-russia/3677963.html> (дата звернення 25.06.2023)
34. <https://www.voanews.com/a/ukraine-envoy-says-us-supports-kyiv-against-russian-aggression/3754764.html> (дата звернення 25.06.2023)
35. Ukraine Envoy: US Supports Kyiv Against 'Russian Aggression'
https://www.voanews.com/a/usa_us-politics_us-senators-congress-likely-restore-aid-ukraine/6175581.html (дата звернення 25.06.2023)
36. Pence: United States Will Continue to Support Ukraine
https://www.voanews.com/a/usa_pence-united-states-will-continue-support-ukraine/6174952.html (дата звернення 05.08.2023)
37. Biden Affirms US 'Unwavering Support' for Ukraine in Call
https://www.voanews.com/a/europe_biden-affirms-us-unwavering-support-ukraine-call/6204081.html (дата звернення 05.08.2023)
38. US Sending Patrol Boats, Equipment to Ukraine
https://www.voanews.com/a/europe_us-sending-patrol-boats-equipment-ukraine/6202725.html (дата звернення 05.08.2023)

39. US Calls on Russia to Cool Tensions with Ukraine
<https://www.voanews.com/a/us-calls-on-russia-to-cool-tensions-with-ukraine-/6336333.html> (дата звернення 05.08.2023)
40. White House: US to Take In 100,000 Ukrainian Refugees
<https://www.voanews.com/a/white-house-us-to-take-in-100-000-ukrainian-refugees/6499318.html> (дата звернення 05.08.2023)
41. Biden Announces Additional \$800M for Ukraine
<https://www.voanews.com/a/biden-announces-additional-800m-for-ukraine-/6540335.html> (дата звернення 05.08.2023)
42. US Supports Transferring Some Seized Russian Assets to Ukraine
<https://www.voanews.com/a/us-supports-sending-seized-oligarchs-assets-to-ukraine-/6546133.html> (дата звернення 05.08.2023)
43. US Providing up to \$500 Million in More Aid for Ukraine
<https://www.voanews.com/a/us-providing-up-to-500-million-in-more-aid-for-ukraine/7153852.html> (дата звернення 05.08.2023)
44. US Announces \$1.2 Billion More in Military Aid to Ukraine
<https://www.voanews.com/a/us-announces-1-2-billion-more-in-military-aid-to-ukraine/7086471.html> (дата звернення 05.08.2023)
45. US Speaker McCarthy: Russia Must Pull Out of Ukraine
<https://www.voanews.com/a/us-speaker-mccarthy-russia-must-pull-out-of-ukraine-/7074304.html> (дата звернення 05.08.2023)
46. Biden Says ‘The World Stands With You’ in Surprise Visit to Ukraine
<https://www.voanews.com/a/biden-says-the-world-stands-with-you-as-he-makes-unannounced-visit-to-ukraine/6970342.html> (дата звернення 11.08.2023)
47. In Photos: Biden Makes Unannounced Visit to Ukraine
<https://www.voanews.com/a/in-photos-biden-makes-unannounced-visit-to-ukraine/6970737.html> (дата звернення 11.09.2023)

48. Ukraine war: Germany slams Putin 'blackmail' over demand for gas payments in roubles. Euronews. 2022. URL <https://cutt.ly/kFaxf6D>. (дата звернення 11.09.2023)
49. Davlashyan N., Shibalova M., Harris C. How are sanctions impacting everyday life in Russia? Euronews. 2022. URL: <https://cutt.ly/XFaxUOd>. (дата звернення 11.09.2023)
50. Ukraine: Why the cartoon Masyanya was banned in Russia. BBC World. 2022. URL: <https://www.bbc.com/news/av/world-europe-60956241>. (дата звернення 11.09.2023)
51. Shevchenko V. Media in Russia: How do Russians get news about the war in Ukraine? BBC World. 2022. URL: <https://cutt.ly/NGRC0Yt>. (дата звернення 11.09.2023)
52. Ukraine: Why the cartoon Masyanya was banned in Russia. BBC World. 2022. URL: <https://www.bbc.com/news/av/world-europe-60956241>.
53. Vitkine B. En Russie, le nouveau souffle des ideologues. Le Monde. 2022. URL: <https://cutt.ly/fFax5ya>. (дата звернення 11.09.2023)
54. En Russie, les crises ne sont pas l'exception, elles sont la règle. Le Monde. 2022. URL: <https://cutt.ly/oFacc4O>. (дата звернення 11.09.2023)
55. Ehl D. Which sanctions against Russia are still possible? Deutsche Welle. 2022. URL: <https://cutt.ly/VGvL9GW>. (дата звернення 11.09.2023)
56. Koch M. Ukraine: What Russia's war means for the global travel industry. Deutsche Welle. URL: <https://cutt.ly/kGvZwpC>. (дата звернення 15.09.2023)
57. Saakov V., Zhuravlyova O., Kirilyuk T. The Kremlin does not see a breakthrough in the negotiations with Ukraine. Deutsche Welle. 2022. URL: <https://cutt.ly/pGvZgc9>. (дата звернення 15.09.2023)
58. Janicek K. By invading Ukraine, Putin loses allies in eastern Europe. AP News. 2022. URL: <https://cutt.ly/pFavwkN>. (дата звернення 15.09.2023)

59. Casert R., Madhani A., Miller Z., West hits back with sanctions for Russia's Ukraine actions. AP News. 2022. URL: <https://cutt.ly/ZGvL0UP> (дата звернення 15.09.2023)
60. Willingham A. 5 things to know for March 31: Ukraine, Abortion, Gas prices, Immigration, Iran. CNN World. 2022. URL: <https://cutt.ly/0FavEKt>.
61. Collinson S. This may be Trump's most twisted appeal to Putin yet. CNN Politics. 2022. URL: <https://cutt.ly/xFavJg1> (дата звернення 18.09.2023)
62. U.S. makes waves with Russia-Ukraine conflict to sustain hegemony: analysts. Xinhua. 2022. URL: <https://cutt.ly/zFantqJ>. (дата звернення 18.09.2023)
63. Об Интерфаксе. Interfax. URL: <https://cutt.ly/nGWTrxH>. (дата звернення 18.09.2023)
64. The military of the Russian Federation considered the humanitarian situation in Kharkov the most critical Interfax. 2022. URL: <https://cutt.ly/sGRbq5r> (дата звернення 18.09.2023)
65. Experts of the Russian Federation and Germany will hold negotiations on the transition to paying for gas in rubles. Interfax. 2022. URL: <https://cutt.ly/jGR3vsY>. (дата звернення 18.09.2023)
66. United States profile – Media. BBC News. 2019. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-16757497>. (дата звернення 18.09.2023)
67. U.S. Relations With Russia. U.S. Department of State. 2021. URL: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-russia/>. (дата звернення 18.09.2023)
68. CNN Worldwide Fact Sheet. CNN Press Room. URL: <https://cnnpressroom.blogs.cnn.com/cnn-fact-sheet/>. (дата звернення 18.09.2023)
69. Chance M. et al. First Russia poisoned him. Now this is the prison camp for Alexey Navalny. CNN World. 2021. URL: <https://cutt.ly/zGnWStZ>. (дата звернення 24.09.2023)

- 70.Hodge N. Russia lost the most lives during WW2. So why wasn't Putin invited to D-Day event? CNN World. 2019. URL: <https://cutt.ly/kGnELDU>. (дата звернення 24.09.2023)
- 71.Chance M, Ullah Z. Russia shows off new Covid-19 vaccine factory even as its people hesitate to get the shot. CNN World. 2021. URL: <https://cutt.ly/TGnReB5> (дата звернення 24.09.2023)
- 72.Hodge N. Outreach to the Taliban pays dividends to Putin. CNN World. 2021. URL: <https://cutt.ly/fRQ8ODD> (дата звернення 24.09.2023)
- 73.Berlinger J. Afghanistan-Taliban news. CNN World. 2021. URL: <https://cutt.ly/EGRJIBw> (дата звернення 24.09.2023)
- 74.Taliban Fast Facts. CNN World. 2021. URL: <https://cutt.ly/LRQ4OxI>. (дата звернення 24.09.2023)
- 75.Bertrand N. Biden administration embroiled in internal blame-shifting amid Afghanistan chaos. CNN World. 2021. URL: <https://cutt.ly/DRQ4VUR>. (дата звернення 18.09.2023)
- 76.Key moments driving the past 2 decades of U.S.-Russia relations. ABC News. 2021. URL: <https://cutt.ly/KGnYhj0>. (дата звернення 24.09.2023)
- 77.Kreutz L. Hillary Clinton Psychoanalyzes Vladimir Putin. ABC News. 2014. URL: <https://cutt.ly/EGnRDKW>. (дата звернення 24.09.2023)
- 78.Radia K. Putin Denies Trying to Bring Back the USSR. ABC News. 2014. URL: <https://cutt.ly/pGnT2vc>. (дата звернення 24.09.2023)
- 79.Good C. Obama Warns Putin of Russia's 'Clear Violation,' 'Breach of International Law' in Ukraine. ABC News. 2014. URL: <https://cutt.ly/dGnY8Xu>. (дата звернення 01.10.2023)
- 80.Rubin O. As Putin eyes Ukraine invasion, Trump praises his actions as 'genius'. ABC News. 2022. URL: <https://cutt.ly/mGnUhzi>. (дата звернення 01.10.2023)
- 81.About Us. Associated Press. URL: <https://www.ap.org/about/>. (дата звернення 01.10.2023)

- 82.Satter R., et al. FBI leaves US targets of Russian hackers in the dark. AP News. 2017. URL: <https://cutt.ly/dGnUKvw>. (дата звернення 01.10.2023)
- 83.Satter R. Ungodly espionage: Russian hackers targeted Orthodox clergy. AP News. 2017. URL: <https://cutt.ly/qGnIaKH>. (дата звернення 01.10.2023)
- 84.Tucker E. 12 Russians indicted for meddling in 2016 US election. AP News. 2018. URL: <https://cutt.ly/JGnIGyd>. (дата звернення 01.10.2023)
- 85.The Latest: White House 'not surprised' by Putin re-election. AP News. 2018. URL: <https://cutt.ly/tGnOoXZ>. (дата звернення 01.10.2023)
- 86.Charlton A., Isachenkov V. Putin's dilemma: Scrap term limits or choose a successor. AP News. 2018. URL: <https://cutt.ly/tGnOcgv>. (дата звернення 15.10.2023)
- 87.Sherr J. How Russia's relationship with Europe has evolved. BBC News. 2016. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-35154633>. (Дата звернення 20.10.2023)
- 88.Freedom of Expression. Council of Europe. URL: <https://cutt.ly/uGREmz1/>. (дата звернення 20.10.2023)
- 89.About the BBC. BBC World. <https://www.bbc.com/aboutthebbc>. (дата звернення 20.10.2023)
- 90.Russia country profile. BBC News. 2022. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-17839672>. (дата звернення 20.10.2023)
- 91.PJSC "Gazprom". URL: <https://www.gazprom.ru>. (дата звернення 20.10.2023)
- 92.Russia country profile. BBC News. 2022. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-17839672>. (дата звернення 20.10.2023)
- 93.Bellamy D. EU to host talks between rivals Azerbaijan and Armenia. Euronews. 2022. URL: <https://cutt.ly/bGnPmkt> (дата звернення 20.10.2023)

94. Russian-led forces begin withdrawing from Kazakhstan. Euronews. 2022.
URL: <https://cutt.ly/uGnAww8>. (дата звернення 20.10.2023)
95. Soros A. Only one view prevails in Russia - that of madness and destruction. Euronews. 2022. URL: <https://cutt.ly/wGnAc29>. (дата звернення 20.10.2023)
96. Pandey A. 5 threats to the global economy in 2022. Deutsche Welle. 2021. URL: <https://cutt.ly/nGnSdEJ>. (дата звернення 29.10.2023)
97. Harper J. Putin's gas weaponization hits a hot spot in Berlin. Deutsche Welle. 2021. URL: <https://cutt.ly/YGnSUOb> (дата звернення 29.10.2023)
98. EU keeps up sanctions on Russia over Ukraine, urges talks. Deutsche Welle. 2021. URL: <https://cutt.ly/bGnSMMc>. (дата звернення 29.10.2023)